

Vergaderjaar 2024–2025

36 300

Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 teneinde te voorzien in een grondslag voor het gebruik van biometrie bij automatische grenscontrole

B

VERSLAG VAN DE VASTE COMMISSIE VOOR IMMIGRATIE ASIEL / JBZ-RAAD¹

Vastgesteld 17 december 2024

1. Inleiding

De leden van de fractie van **GroenLinks-PvdA** hebben kennisgenomen van het wetsvoorstel Wijziging van de Vreemdelingenwet 2000 teneinde te voorzien in een grondslag voor het gebruik van biometrie bij automatische grenscontrole. Deze leden wensen de regering daarover enkele vragen te stellen. De leden van de fractie van de **SP** sluiten zich bij deze vragen aan.

2. Vragen en opmerkingen van de leden van de fractie van **GroenLinks-PvdA**, alsmede van de **SP**

De leden van de fractie van **GroenLinks-PvdA** en de **SP** wijzen erop dat het aan de orde zijnde wetsvoorstel de grenscontroles beoogt te moderniseren door biometrische gegevens zoals gezichtsherkenning en vingerafdrukken te gebruiken. Zowel de inhoud van het wetsvoorstel als de recente informatie over de technische en juridische uitdagingen bij de implementatie van het Entry/Exit System (EES) roepen bij deze leden serieuze vragen op over de haalbaarheid, proportionaliteit en zorgvuldigheid van dit beleid.

Technische en juridische haalbaarheid

Naar aanleiding van de nieuwe informatie over de instabiliteit van het centrale EES-systeem en de geconstateerde technische blokkeringen bij

¹ Samenstelling:

Croll (BBB), Marquart Scholtz (BBB), Griffioen (BBB), Karimi (GroenLinks-PvdA), Veldhoen (GroenLinks-PvdA), Ramsodit (GroenLinks-PvdA), Janssen-van Helvoort (GroenLinks-PvdA), Recourt (GroenLinks-PvdA), Kaljouw (VVD), Meijer (VVD), Van Toorenburg (CDA), Bakker-Klein (CDA), Dittrich (D66), Aerdts (D66) (*ondervoorzitter*), Van Hattem (PVV) (*voorzitter*), Koffeman (PvdD), Nanninga (JA21), Janssen (SP), Huizinga-Heringa (CU), Van den Oetelaar (FVD), Schalk (SGP), Perin-Gopie (Volt), Van Rooijen (50PLUS), Van der Goot (OPNL)

nationale tests hebben de leden van de fractie van GroenLinks-PvdA de volgende vragen:

1. Hoe realistisch is het om de nationale biometrische systemen volledig te implementeren als het Europese systeem waarop zij steunen, nog niet stabiel genoeg is?
2. Welke garanties kan de regering bieden dat de technische problemen bij het Europees Agentschap voor het operationeel beheer van grootschalige IT-systemen op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht (eu-LISA) tijdig worden opgelost om een veilige en betrouwbare nationale implementatie mogelijk te maken?
3. Heeft de regering overwogen om de invoering van nationale wetgeving uit te stellen tot er duidelijkheid is over de stabiliteit van het centrale EES-systeem? Zo nee, waarom niet?

Privacy en gegevensbescherming

Is de regering het met genoemde leden eens dat de privacybescherming in de praktijk onder druk komt te staan door de technische problemen en de noodzaak van een gefaseerde implementatie? Zij hebben daarover voorts de volgende vragen:

1. Op welke wijze kan de regering garanderen dat de verwerking van biometrische gegevens veilig en in overeenstemming met de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) blijft, gezien de instabiliteit van het centrale systeem?
2. Waarom is gekozen voor een bewaartermijn van 24 uur en hoe wordt deze termijn gerechtvaardigd vanuit het proportionaliteits- en noodzakelijkheidsbeginsel?
3. Wat gebeurt er met gegevens in gevallen waarin technische problemen een correcte verwerking binnen 24 uur verhinderen?

Gefaseerde implementatie en juridische basis

De leden van de fracties van GroenLinks-PvdA en de SP wijzen erop dat de Europese Commissie een nieuwe verordening overweegt om een gefaseerde implementatie juridisch mogelijk te maken. Dit betekent dat het huidige wetsvoorstel mogelijk niet volledig aansluit bij toekomstige Europese regelgeving. Zij vragen de regering:

1. Op welke wijze borgt de regering dat de nationale wetgeving flexibel genoeg is om te voldoen aan de toekomstige juridische aanpassingen op Europees niveau?
2. Kan de regering garanderen dat de huidige regelgeving geen risico's met zich meebrengt voor de rechtsbescherming van burgers in een overgangsfase?

Betrouwbaarheid en onafhankelijk toezicht

De leden van de fractie van GroenLinks-PvdA en de SP zijn van mening dat de recente problemen het belang onderstrepen van betrouwbare technologie en onafhankelijk toezicht op het gebruik van biometrische gegevens. Zij hebben in dat kader de volgende vragen:

1. Op welke wijze wordt gewaarborgd dat de gebruikte technologie foutloos en niet discriminerend werkt, gezien de technische beperkingen die nu al aan het licht zijn gekomen?
2. Waarom is er niet expliciet voorzien in een onafhankelijk toezichthoudend orgaan dat specifiek de naleving van de privacyregels en de werking van biometrische systemen controleert?

Kortom, genoemde leden concluderen dat het wetsvoorstel over biometrische grenscontroles grote implicaties heeft voor de veiligheid en privacy van burgers, maar dat de technische en juridische uitdagingen bij

de implementatie van het EES significante risico's met zich meebrengen. Het is essentieel dat de regering de door deze leden gestelde vragen serieus beantwoordt en aantoonbaar laat zien hoe zij deze risico's wil mitigeren. Zonder heldere waarborgen voor technische betrouwbaarheid, juridische consistentie en privacybescherming, loopt Nederland het risico op een inefficiënt systeem dat niet voldoet aan de gestelde doelen en tegelijkertijd de rechten van burgers in gevaar brengt.

De vaste commissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-Raad ziet met belangstelling uit naar de nota naar aanleiding van het verslag en ontvangt deze graag **binnen vier weken** na vaststelling van dit verslag.

De voorzitter van de vaste commissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-Raad,
Van Hattem

De griffier van de vaste commissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-Raad,
De Man